УДК 371.124:811.111

Долина Аліна Василівна
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови і перекладу факультету сходознавства
Київський національний лінгвістичний університет, м. Київ, Україна
ORCID ID 0000-0003-0312-4458
avdolyna@gmail.com

ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ MOODLE ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОНЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Анотація. У статті розглянуто доцільність використання системи управління навчанням Moodle як засобу для організації самостійної роботи майбутніх учителів англійської мови над удосконаленням фонетичної компетентності. У результаті аналізу основних переваг та недоліків розробки, програмування й використання в навчальному процесі існуючих мультимедійних комп'ютерних курсів зроблено висновок про те, що компенсувати виявлені недоліки можна шляхом їх адаптації та відтворення на платформі Moodle. Як основу для організації вправ та завдань для вдосконалення вимови студентів-філологів було запропоновано рефлексійну модель удосконалення фонетичної компетентності в самостійній роботі. Досліджено структуру мультимедійного комп'ютерного курсу «Sound English» та запропоновано шляхи її відтворення на платформі дистанційного навчання, зокрема розподіл навчального матеріалу на модулі та їх менші структурні одиниці – цикли. Розглянуто сутність поняття «навчальні об'єкти», переваги їх використання та особливості поєднання на різних рівнях курсу. З метою реалізації семи стадій удосконалення фонетичної компетентності було проаналізовано типи діяльностей (activities), доступних у системі Moodle, та відібрано ті, які можуть бути використані для вдосконалення вимови: читання вголос (read aloud), анкета (questionnaire), семінар (workshop), практикум (lesson), тест (quiz), глосарій (glossary), завдання (assignment). Відібрані типи діяльностей було співвіднесено з рубриками циклу мультимедійного комп'ютерного курсу: Watch Video, Check Pronunciation, Review Pronunciation Rules, Do Exercises, See Progress. Для оптимізації процесу контролю та самоконтролю самостійної роботи студентів рекомендовано використовувати таблицю самоспостереження, навчальну анкету та навчальний щоденник. Запропоновано алгоритм діяльності студентів у процесі виконання вправ та завдань для вдосконалення фонетичної компетентності в системі управління навчанням Moodle.

Ключові слова: система управління навчанням Moodle; мультимедійний комп'ютерний курс; фонетична компетентність; самостійна робота; майбутні вчителі англійської мови.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. На сучасному етапі однією з ключових особливостей розвитку вищої освіти в Україні є активне впровадження в навчальний процес інноваційних технологій. Адже технології електронного (дистанційного, мобільного) навчання, створені на їх основі, дають змогу побудувати інформаційно-освітнє середовище ЗВО, у якому студенти можуть отримати доступ до навчальних матеріалів у будь-який час та в будь-якому місці, а використання останніх робить освітній процес більш привабливим, демократичним, комфортним і стимулює студентів до самоосвіти та навчання протягом усього життя [1, с. 6]. Кожен елемент мультимедійних електронних освітніх ресурсів (МЕОР), як то самі вправи, глосарій, навчальний текст, пояснення тощо, може бути втіленим у вигляді окремих електронних документів, об'єднаних у межах системи дистанційного навчання. Такою системою може бути платформа Moodle, яка надає можливість залучати навчальні матеріали, розроблені на основі сторонніх засобів [2, с. 149], і має всі необхідні інструменти для організації

© А. В. Долина, 2019.

самостійної роботи (СР) майбутніх учителів англійської мови (АМ) над удосконаленням фонетичної компетентності (ФК).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчення й аналіз змісту ФК та особливостей її вдосконалення на старшому ступені навчання в мовному ЗВО, а також дослідження психолінгвістичних передумов удосконалення ФК та особливостей організації СР з використанням мультимедійного комп'ютерного курсу (МКК) (детальніше див. [3]) допомогло нам розробити методику вдосконалення фонетичної компетентності майбутніх учителів АМ у СР та втілити її в МКК «Sound English» [4]. МКК створено на основі принципів розроблення електронних підручників, визначених Т. І. Коваль [5, с. 40 – 42]. Його мета полягає в тому, щоб удосконалити ФК майбутніх учителів АМ, яка на старшому ступені навчання має стійку тенденцію до фосилізації, навчити їх знову звертати увагу на фонетичні особливості власного мовлення шляхом самоаналізу фосилізованої вимови, рефлексії процесу самонавчання й іншомовного спілкування та сформувати вміння СР над вимовою, які б уможливили (ре-)автоматизувати деформовані фонетичні навички й підтримувати власну ФК на необхідному рівні після закінчення навчання у ЗВО.

Розроблений нами МКК складається з трьох модулів. Кожен модуль має уніфіковану структуру, щоб полегшити для студентів процес навігації по МКК, і складається з вхідного та заключного тестів для визначення індивідуальної траєкторії навчання й порівняння результативності СР до та після опрацювання модуля, а також чотирьох циклів (Units). До складу МКК входять загальний підсумковий тест до всіх трьох модулів і додаткові блоки для оптимізації процесу СР: щоденник (My Plans and Achievements), папка з власними аудіозаписами (My Recordings), список гіперпосилань на додаткові вправи в Інтернеті (More Exercises) та рекомендації щодо використання програми (Help).

Експериментальна перевірка та апробація зазначеного МКК підтвердили його ефективність та дали змогу виділити ряд переваг у порівнянні з традиційними підручниками й аудіозаписами, зокрема:

- активізує навчальний процес завдяки діалоговому характеру та інтерактивності (автоматична перевірка тестових завдань, необмежена кількість спроб виконання, можливість для студента самостійно визначати, після якої спроби програма повідомить правильні відповіді, використання звукових ключів, підготовка звіту про виконану роботу та зв'язок з викладачем через електронну пошту);
- забезпечує індивідуалізацію навчання (можливість самостійно визначати послідовність опрацювання циклів МКК та кількість вправ, використання підказок та опор, необмежена кількість спроб створення аудіозаписів, наявність додаткових вправ, наявність можливості для планування, самоконтролю, самоаналізу й рефлексії власної навчальної діяльності);
- покращує якість наочності (використання відеофонограм, малюнків та аудіозаписів);
- сприяє підвищенню інтересу та мотивації до СР над вимовою завдяки наведеним вище факторам.

Невирішені аспекти проблеми. Проте поряд із перевагами існують і певні недоліки:

- По-перше, готові МКК часто є додатками до підручників або частинами навчально-методичних комплексів і розповсюджуються на оптичних носіях. Попри ряд переваг, такі курси важко інтегрувати в навчальний процес через їх невідповідність програмам навчання АМ, оскільки більшість курсів не пристосована до вимог освітньої системи певної країни, зокрема й України

[2, с. 141].

- По-друге, з технічного погляду МКК часто є досить вимогливими до апаратного та програмного забезпечення комп'ютерів, а процес їх розроблення, окрім власне викладача-автора, потребує залучення програміста і, відповідно, значних фінансових витрат.
- Оскільки вдосконалення ФК відбувається у формі самостійної позааудиторної роботи студентів, то для забезпечення зворотного зв'язку з викладачем необхідно залучати сторонні засоби, наприклад електронну пошту, щоб надсилати на перевірку результати навчальної діяльності студента, тощо.

Мета статті полягає в тому, щоб проаналізувати можливості системи Moodle як засобу для організації СР майбутніх учителів АМ над удосконаленням ФК й запропонувати шляхи та способи реалізації існуючих МКК на її основі.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Навчання АМ з використанням мультимедійних засобів потребує від студента значної діяльності, що виражається в різних рівнях їх залучення та впливу на мультимедійне навчальне середовище [2]. Подібний вплив є можливим завдяки модульній організації мультимедійного середовища та інтерфейсу МЕОР, де кожен модуль містить один або декілька навчальних об'єктів, поєднаних ієрархічно. У межах адаптивної системи реалізація модульної структури досягається завдяки використанню навчальних об'єктів (learning objects) відповідно до основних міжнародних стандартів електронного навчання, таких як SCORM, AICC або TinCan. Навчальні об'єкти – це найменші цілісні навчальні одиниці в мультимедійному навчальному середовищі, що визначають загальний вигляд та наповнення останнього [6]. У процесі розроблення електронних навчальних матеріалів такі об'єкти поєднуються й утворюють складні багаторівневі ієрархічні структури. Навчальні об'єкти можуть поєднуватися на чотирьох рівнях: найменших значущих об'єктів, мінімальних навчальних завдань, комбінованих навчальних завдань та модуля.

Потрібно зазначити, що навчальні об'єкти можуть бути поєднані і на більш високих рівнях (наприклад, рівень курсу або навчальної дисципліни). Використання навчальних об'єктів у МЕОР підпорядковується потрійній меті: передаванню інформації, організації вправляння та здійсненню контролю. Залучення об'єктів перших двох рівнів є цілком достатнім для надання певної інформації та засвоєння знань. Для формування окремих навичок необхідні також об'єкти третього рівня. Групи навичок, а також мовленнєві вміння можуть бути сформовані із залученням навчальних об'єктів на рівні модуля [2, с. 148].

Головною перевагою модульної побудови МЕОР на основі навчальних об'єктів є гнучкість та багатофункціональність унаслідок можливості багаторазового використання таких об'єктів у різних умовах і навчальних курсах [6]. Подібна гнучкість має подвійну природу. З одного боку, це «технічна сумісність» або здатність бути використаними в будь-якому середовищі незалежно від платформи, на якій вони створені. Такі можливості реалізуються завдяки міжнародним стандартам електронного навчання та специфікаціям метаданих, що уніфікують структуру, форму, тип та інші характеристики МЕОР. З іншого боку, це «педагогічна сумісність» або можливість порівняно легко та з мінімальними змінами інтегрувати навчальні об'єкти в інші курси чи дисципліни [2, с. 148]. Крім того, модульна побудова МЕОР уможливлює:

- порівняно легко модифікувати зміст окремих навчальних матеріалів шляхом коригування їх наповнення без необхідності змінювати всю систему;

– адаптувати навчальні матеріали залежно від потреб навчального процесу та індивідуальних особливостей студентів, зокрема змінювати послідовність виконання кожного із завдань;
– зменшити обсяг навчальних матеріалів (в одиницях виміру обсягу даних, таких як кілобайти або мегабайти) для кращого використання в мережі;
– спростити процедуру розроблення та зменшити матеріальні й часові затрати на неї [2, с. 148].

Усе зазначене вище дає підстави зробити висновок про те, що МКК «Sound English» можна відтворити на платформі Moodle і використовувати для організації СР студентів над удосконаленням ФК у межах курсу «Англійська мова» (IV курс).

Далі необхідно детально розглянути зміст і структуру циклу (Unit) МКК «Sound English» (рис. 1).

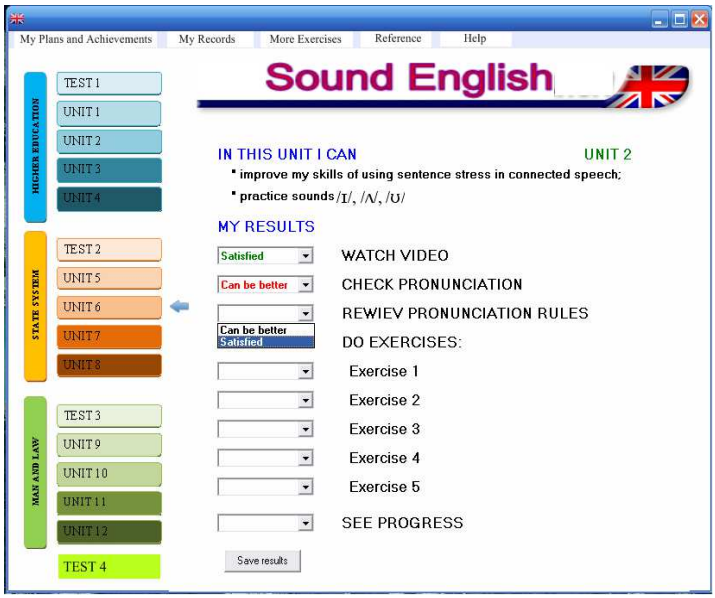

Рис. 1. Структура МКК і одного циклу (Unit)

Послідовність стадій удосконалення ФК і відповідних вправ та завдань зумовлена екстраполяцією моделі рефлексійної діяльності вчителя, запропонованої Ф.Кортхагеном [7], на процес удосконалення ФК. Співвідношення циклічної моделі вдосконалення ФК на основі рефлексійної діяльності зі структурою циклу МКК зображено в таблиці 1.

Таблиця 1

Співвідношення циклічної моделі вдосконалення ФК та структури циклу мультимедійного комп'ютерного курсу

Циклічна модель удосконалення ФК на основі рефлексійної діяльності (стадії)	**Структура одного циклу МКК**
(1) Подання навчального матеріалу (перегляд відеофонограми і перевірка її розуміння)	1. Watch video
(2) Вживання цільових фонетичних явищ у монологічному мовленні або читанні вголос (створення аудіозапису)	2. Check pronunciation
3) Самоконтроль, самоаналіз і рефлексія вихідного рівня сформованості ФК (перше заповнення таблиці самоспостереження)	

(4) Самоконтроль, самоаналіз і усвідомлення рівня набутих фонетичних знань (заповнення навчальної анкети)	3. Review pronunciation rules
(5) (Ре-)автоматизація фонетичних навичок	4. Do exercises
(6-7) Вживання цільових фонетичних явищ у монологічному мовленні або читанні вголос (створення аудіозапису) та самоконтроль, самоаналіз і рефлексія набутого рівня сформованості ФК (друге заповнення таблиці самоспостереження; порівняння з попередньо заповненою таблицею)	5. See progress

Як видно з таблиці, *перша стадія* вдосконалення ФК (подання навчального матеріалу) реалізована у МКК «Sound English» у рубриці під назвою WATCH VIDEO. Кожен цикл починається з перегляду тематичного відео з подальшим перевірянням його розуміння. Цей крок передбачено для того, щоб ввести студентів у ситуацію, тему і проблему циклу; продемонструвати функціонування відібраних фонетичних явищ у ситуації й контексті; продемонструвати соціокультурну специфіку теми / проблеми; повторити й розширити відповідний лексико-граматичний матеріал; стимулювати мотивацію й первинну рефлексію щодо чинників, які ускладнюють сприйняття й розуміння відеофонограми. Перевагами виконання вправ з використанням комп'ютера на цій стадії є: необмежена кількість переглядів; автоматизоване перевіряння тестів для контролю розуміння змісту відеофонограми; використання звукових ключів.

Друга та третя стадії вдосконалення фосилізованої вимови студентів (уживання цільових фонетичних явищ у монологічному мовленні або читанні вголос та самоконтроль, самоаналіз і рефлексія вихідного рівня сформованості ФК) реалізовано в мультимедійному курсі в рубриці під назвою CHECK PRONUNCIATION. Зміст СР студентів на цих стадіях полягає в записуванні власного монологічного мовлення або читання вголос та заповненні таблиці самоспостереження, яка розглядається нами як засіб для самоконтролю та самооцінювання вимови, що містить ілюстративні дескриптори різних фонетичних явищ у стверджувальній формі. Студенти слухають аудіозапис власного мовлення, приймають рішення щодо відповідності власної вимови дескрипторам відповідних фонетичних явищ і фіксують варіанти вибору в таблиці. Особливостями комп'ютерної реалізації цих вправ у МКК є можливість звукозапису власного монологічного мовлення й читання вголос та збереження результатів самооцінювання.

Четверта стадія вдосконалення ФК (самоконтроль, самоаналіз і усвідомлення рівня набутих фонетичних знань) співвідноситься у МКК з рубрикою REVIEW PRONUNCIATION RULES і реалізується у вигляді навчальної анкети. *Навчальна анкета* – це навчальний засіб у друкованій або електронній формі, який передбачає активізацію рефлексії процесу фонетичного оформлення мовлення та усвідомлення суттєвих аспектів вимови іноземної мови шляхом відповідей на сукупність прямих і непрямих запитань та який уможливлює завдяки повторюваності об'єктів поступово підвести студента до правильної відповіді, у випадку подання нової інформації.

П'ята стадія, на якій відбувається власне (ре-)автоматизація фонетичних навичок, у МКК називається DO EXERCISES. Для того, щоб кожен цикл мав чітку структуру і для підтримання мотивації студентів, ця рубрика циклу складається з п'яти вправ (див. рис. 1), проте більшість з них має кілька кроків, які власне кажучи, можна вважати окремими вправами. Оскільки інтонація несе більше смислове навантаження й суттєво впливає на вимову окремих звуків, то вправи розташовані в такій послідовності: для (ре-)автоматизації рецептивних інтонаційних навичок, рецептивних та репродуктивних артикуляційних навичок, продуктивних інтонаційних та

артикуляційних навичок. У такий спосіб забезпечується перехід від супрасегментного рівня до сегментного, від рецепції до продукції. Застосування комп'ютера дає змогу забезпечити автоматизовану перевірку тестових завдань та використання звукових ключів.

Шоста та сьома стадії (вживання цільових фонетичних явищ у говорінні або читанні вголос та самоконтроль, самоаналіз і рефлексія набутого рівня сформованості ФК) об'єднані у МКК у рубриці під назвою SEE PROGRESS. Для того, щоб порівняти рівень сформованості фонетичних навичок до та після опрацювання циклу студенти знову записують власне мовлення в схожій ситуації спілкування й аналізують його за допомогою таблиці самоспостереження (тотожної тій, що використовувалася в рубриці CHECK PRONUNCIATION), потім заповнюють навчальний щоденник і порівнюють результати навчання.

Оскільки в МКК, окрім власне тестів, використовуються ще й такі види вправ та завдань, як заповнення навчальної анкети, таблиці спостереження, навчального щоденника тощо, ми проаналізувати типи діяльностей (activities), доступних на платформі Moodle, та відібрали ті, які відповідають нашим потребам. Отже, за допомогою списку-меню *Додати діяльність...* можна додати в курс такі типи діяльностей (activities): читання вголос (read aloud), анкета (questionnaire), семінар (workshop), практикум (lesson), тест (quiz), глосарій (glossary), завдання (assignment) [8]. Розглянемо їх детальніше.

Читання вголос (read aloud) – це діяльність, яка дає змогу студентам записати власне говоріння або читання вголос з метою його подальшого прослуховування й аналізу.

Анкета (questionnaire) – це діяльність, що забезпечує різні типи анкет для оцінювання й стимулювання навчання в дистанційних курсах. Викладачі й студенти можуть використовувати їх для збору даних і аналізу ефективності навчання. Зокрема, у цю діяльність можна внести дескриптори різних фонетичних явищ, поряд з якими студенти мають обрати один варіант відповіді «Так» або «Ні». Ця діяльність найкраще відповідає завданню на заповнення таблиці самоспостереження і разом з *читанням вголос* може бути використана як еквівалент рубрик CHECK PRONUNCIATION та REVIEW PRONUNCIATION RULES у мультимедійному курсі.

Семінар (workshop) – це вид діяльності, у якій кожен студент, окрім виконання власного завдання, ще й оцінює результати роботи інших студентів. Підсумкова оцінка враховує не тільки якість власних робіт студентів, а й їх діяльність як рецензентів. Система уможливлює проводити взаємоконтроль і взаємооцінювання анонімно або показувати прізвища рецензентів. За допомогою *семінару* можна завантажити аудіозапис мовлення одного з студентів та запропонувати майбутнім учителям прослухати його й визначити помилки у вимові шляхом заповнення таблиці спостереження. Такий вид завдання дає змогу формувати професійний компонент ФК і раніше міг бути реалізованим лише на практичних заняттях АМ у присутності викладача.

Практикум (lesson) містить навчальні матеріали, що завершуються запитаннями, від відповіді на які залежить не тільки кількість набраних студентом балів, а й вибір сторінки, що відображатиметься наступною. Наприклад, при правильній відповіді студентові подається наступна порція навчального матеріалу, а при неправильній – він повертається до попередньої. Цей вид діяльності можна використати для відтворення на платформі Moodle завдання на заповнення навчальної анкети в рубриці REVIEW PRONUNCIATION RULES.

Тест (quiz) – це основний засіб контролю знань студентів, який дає змогу викладачеві спочатку сформувати банк тестових завдань, а потім включати їх у тести та

призначати їм різні параметри (час, місце і тривалість тестування, кількість спроб, вагові коефіцієнти завдань, чи показувати студентам правильні відповіді тощо). Цей вид діяльності в МКК відповідає рубриці DO EXERCISES.

Глосарій (glossary) – дає змогу створювати й використовувати дефініції різних фонетичних явищ, правил інтонаційного оформлення мовлення, особливостей артикуляції тощо. Викладач може і сам давати визначення термінів, і залучати до цієї роботи студентів, контролюючи й оцінюючи її. Студентам надаються зручні засоби пошуку в глосаріях. Наявні в глосарії терміни можуть скрізь виділятися кольором. Клацаючи по них, можна виводити статті глосарію з їх визначенням.

Завдання (assignment) – це засіб, за допомогою якого викладач пропонує студентам виконати певну роботу (реферат, проект, звіт тощо). Результати цієї роботи студенти можуть або завантажити на сервер у вигляді файлу, або передати викладачеві в інший спосіб. Потім викладач може переглянути, прокоментувати на сайті й оцінити такі роботи. За допомогою цієї діяльності можна реалізувати додатковий блок МКК під назвою «My Plans and Achievements», сутність якого полягає в заповненні навчального щоденника.

Як зазначалося, студенти мають можливість самостійно визначати послідовність опрацювання циклів (Units), що належать до одного модуля. Для цього їм пропонується виконати вхідний тест і потім, на основі отриманих результатів, зафіксувати в щоденнику індивідуальну траєкторію навчальних дій. Його сутність полягає в тому, що студентам необхідно записати власне мовлення й читання вголос та проаналізувати його щодо наявності випадків відхилення від вимовної норми. Аналіз отриманих аудіозаписів власного мовлення та читання вголос відбувається шляхом заповнення таблиці самоспостереження (рис. 2).

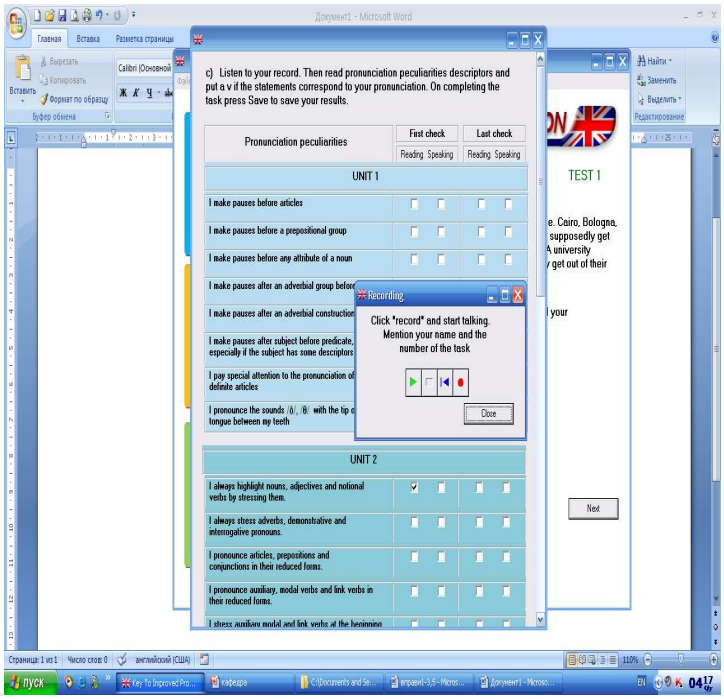

Рис. 2. Зразок таблиці самоспостереження для визначення послідовності СР з циклами МКК

У таблиці містяться дескриптори для всіх фонетичних явищ, розділених по циклах (Unit), робота над якими пропонується в певному модулі. Студенти слухають власні записи і приймають рішення щодо відповідності власної вимови твердженням

дескрипторів і фіксують їх у таблиці. Отже, переглянувши таблицю самоспостереження, студенти можуть почати СР над удосконаленням ФК з того циклу (Unit), що містить найменше позитивних відповідей на твердження, тобто було допущено найбільше вимовних помилок (траєкторія від складного до простого), або навпаки з того, у якому допущено найменше помилок (траєкторія від простого до складного).

Також варто зазначити, що заключний тест, який виконується наприкінці опрацювання модуля, тотожний вхідному. Отже, студенти мають можливість побачити ефективність власної СР, що суттєво підтримує їхню мотивацію. Алгоритм виконання вправ та завдань курсу можна зобразити у вигляді рис. 3.

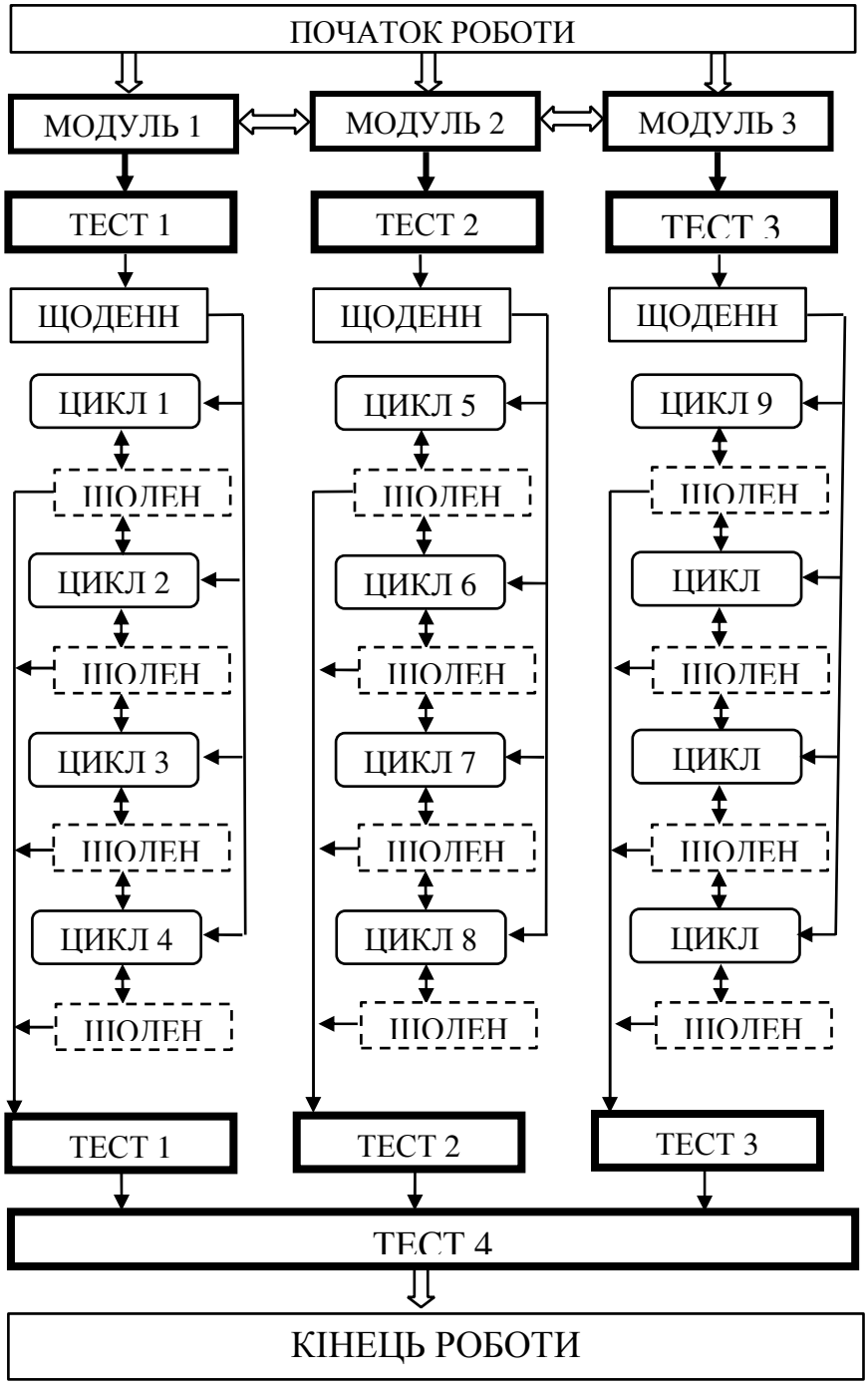

Рис. 3. Алгоритм виконання вправ та завдань

Як зображено на рисунку, робота з МКК може починатися з будь-якого із трьох модулів, залежно від теми, що опрацьовується на практичних заняттях з АМ. Перехід від циклу до циклу передбачає заповнення щоденника, зміст якого був розглянутий нами вище.

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

У результаті проведеного дослідження можна зробити висновок про те, що система управління навчанням Moodle дає змогу усунути недоліки існуючих МКК і може бути використана як засіб для організації СР майбутніх учителів АМ над удосконаленням фонетичної компетентності. Як основу для організації вправ та завдань для вдосконалення вимови студентів-філологів було запропоновано рефлексійну модель удосконалення фонетичної компетентності в СР. Наведено шляхи відтворення структури МКК «Sound English» на платформі дистанційного навчання, зокрема розподіл навчального матеріалу на модулі та цикли. З метою реалізації семи стадій удосконалення ФК було відібрано такі типи діяльності (activities) для вдосконалення вимови, доступних у системі Moodle: читання вголос (read aloud), анкета (questionnaire), семінар (workshop), практикум (lesson), тест (quiz), глосарій (glossary), завдання (assignment), та співвіднесено з рубриками циклу МКК: Watch Video, Check Pronunciation, Review Pronunciation Rules, Do Exercises, See Progress. Для оптимізації процесу контролю та самоконтролю СР студентів рекомендовано використовувати таблицю самоспостереження, навчальну анкету та навчальний щоденник. Перспективу подальших досліджень вбачаємо в можливості використання запропонованої структури організації навчального матеріалу, відібраних типів діяльності та алгоритму виконання вправ і завдань для створення мультимедійних курсів для вдосконалення інших мовних та мовленнєвих компетентностей у системі Moodle.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

[1] Ю. В. Триус, І. В. Герасименко, та В. М. Франчук, *Система електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE*. Черкаси, Україна: ЧДТУ, 2012.

[2] П. Г. Асоянц, "Аналіз якості мультимедійних електронних освітніх ресурсів професійної підготовки майбутніх викладачів іноземних мов", *в Теорія і практика проектування мультимедійних електронних освітніх ресурсів професійної підготовки майбутніх викладачів іноземних мов*. Київ, Україна: КНЛУ, 2017, с. 140-155.

[3] А. В. Долина, "Методика вдосконалення фонетичної компетентності майбутніх учителів англійської мови у самостійній роботі", дис. канд. пед.. наук, Київ. нац. лінгв. ун-т, 2011.

[4] А. В. Долина, *Sound English. Мультимедійний комп'ютерний курс для самостійної роботи студентів над удосконаленням фонетичної компетентності*. Київ, Україна: Ленвіт, 2014.

[5] Т. І. Коваль, С. О. Сисоєва, та Л. П. Сущенко, *Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності*. Київ, Україна: КНЛУ, 2009.

[6] C. H. Olgren, "Developing and Using Learning Objects : Implications for Course Content Strategies", in *Learning objects for instruction*, P. Northrup, Ed. Hershey PA: Information Science Pub., 2005, pp. 174-194.

[7] F. Korthagen, J. Kessels, B. Koster, B. Lagerwerf, and T. Wubbels, *Linking practice and theory*. Mahwah, N.J.: Lawrence Erlbaum Associates, 2001.

[8] "Activities - MoodleDocs", *Docs.moodle.org*, 2018. [Електронний ресурс]. Доступно: https://docs.moodle.org/34/en/Activities. Дата звернення: 02.Трав. 2018.

Матеріал надійшов до редакції 31.05.2018 р.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СИСТЕМЫ MOODLE ДЛЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ФОНЕТИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА

Долина Алина Васильевна
кандидат педагогических наук, доцент кафедры английского языка
и перевода факультета востоковедения
Киевский национальный лингвистический университет, г. Киев, Украина
ORCID ID 0000-0003-0312-4458
avdolyna@gmail.com

Аннотация. В статье рассмотрено целесообразность использования системы управления обучением Moodle как средства для организации самостоятельной работы будущих учителей английского языка над совершенствованием фонетической компетентности. В результате анализа основных преимуществ и недостатков разработки, программирования и использования в учебном процессе существующих мультимедийных компьютерных курсов сделан вывод о том, что компенсировать выявленные недостатки можно за счет их адаптации и воспроизведения на платформе Moodle. В качестве основы для организации упражнений и заданий для совершенствования произношения студентов-филологов была предложена рефлексивная модель совершенствования фонетической компетентности в самостоятельной работе. Исследована структура мультимедийного компьютерного курса «Sound English» и предложены пути ее воплощения на платформе дистанционного обучения, в частности распределение учебного материала на модули и их меньшие структурные единицы – циклы. Рассмотрена суть понятия «учебные объекты», преимущества их использования и объединения на разных уровнях курса. С целью реализации семи стадий совершенствования фонетической компетентности были проанализированы типы действий (activities), доступных в системе Moodle, и отобраны те, которые могут быть использованы для совершенствования произношения: чтение вслух (read aloud), анкета (questionnaire), семинар (workshop), практикум (lesson), тест (quiz), глоссарий (glossary), задание (assignment). Отобранные типы действий были соотнесены с рубриками цикла мультимедийного компьютерного курса: Watch Video, Check Pronunciation, Review Pronunciation Rules, Do Exercises, See Progress. Для оптимизации процесса контроля и самоконтроля самостоятельной работы студентов рекомендовано использовать таблицу самонаблюдения, обучающую анкету и обучающий дневник. Предложен алгоритм деятельности студентов в процессе выполнения упражнений и заданий для совершенствования фонетической компетентности в системе управления обучением Moodle.

Ключевые слова: система управления обучением Moodle; мультимедийный компьютерный курс; фонетическая компетентность; самостоятельная работа; будущие учителя английского языка.

IMPROVING PRE-SERVICE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS' PHONOLOGICAL COMPETENCY WITH MOODLE

Alina V. Dolyna
PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of English Language and Translation
Kyiv National Linguistic University, Kyiv, Ukraine
ORCID ID 0000-0003-0312-4458
avdolyna@gmail.com

Abstract. The article examines the suitability of using learning management system Moodle as tools for organizing pre-service English teachers' self-study work at improving their phonological competency. As a result of analysis of the main advantages and disadvantages of developing, programming and using the existing multimedia computer courses it was concluded that the revealed disadvantages can be solved by their adaptation and reproduction on distance learning platform Moodle. A reflexive model of improving phonological competency in self-study work is

suggested as the basis for exercises and tasks arrangement to improve teachers' to be pronunciation. The structure of the multimedia computer course «Sound English» is analyzed in detail, and the ways of its implementation on learning management system Moodle are suggested, in particular, distribution of learning material into modules and their smaller structural units – cycles. The notion «learning objects» is examined; the advantages of their use and the peculiarities of combination on different levels are given. To implement the seven stages of improving phonological competency the available types of activities in learning management system Moodle were analyzed. The following activities suitable for pronunciation improvement in self-study work are picked out: Read aloud, Questionnaire, Workshop, Lesson, Quiz, Glossary, Assignment. These types of activities are correlated with the multimedia computer course «Sound English» cycle headings: Watch Video, Check Pronunciation, Review Pronunciation Rules, Do Exercises, See Progress. To optimize the process of control and self-control of students' self-study work it is suggested to use self-monitoring worksheets, training questionnaires, and learning diaries. An algorithm of doing the exercises and tasks for improving phonological competency with the use of the system of learning management Moodle is suggested.

Keywords: system of learning management Moodle; multimedia computer course; phonological competency; self-study work; pre-service English teachers.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

[1] U. V. Tryus, I. V. Herasymenko, and V. M. Franchuk, *System of electronic teaching with MOODLE*. Cherkasy, Ukraine: ChDTU, 2012 (in Ukrainian).

[2] P. H. Asoiants, "Analysis of the quality of multimedia electronic educational resources for pre-service foreign language teachers", in *Theory and Practice of Designing Multimedia Electronic Learning Resources for Professional Development of Pre-service Teachers*. Kyiv, Ukraine: KNLU, 2017, pp. 140-155 (in Ukrainian).

[3] A. V. Dolyna, *Sound English. Multimedia computer course for improving pre-service foreign language teachers' phonological competence in self-study work*. Kyiv, Ukraine: Lenvit, 2014 (in Ukrainian).

[4] A. V. Dolyna, "Methods of Improving Future English Teachers' Phonological Competence in Self-Study Work", PhD thesis, Kyiv National Linguistic University, 2011 (in Ukrainian).

[5] T. I. Koval, S. O. Sysoeva, and L. P. Sushchenko, *High school teacher preparation: information technology in teaching*. Kyiv, Ukraine: KNLU, 2009 (in Ukrainian).

[6] C. H. Olgren, "Developing and Using Learning Objects : Implications for Course Content Strategies", in *Learning objects for instruction*, P. Northrup, Ed. Hershey PA: Information Science Pub., 2005, pp. 174-194.(in English)

[7] F. Korthagen, J. Kessels, B. Koster, B. Lagerwerf, and T. Wubbels, *Linking practice and theory*. Mahwah, N.J.: Lawrence Erlbaum Associates, 2001. (in English)

[8] "Activities - MoodleDocs", *Docs.moodle.org*, 2018. [online]. Available: https://docs.moodle.org/34/en/Activities. Accessed on: 02. May. 2018.(in English)

(cc) BY-NC-SA

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.